

Fagplan

Felles forsikringskunnskap

V.1 2024

Innhold

: DEL 1 INFORMASJON OM FAGPLANEN

Bakgrunn og formål med fagplanen	2
Oversikt over kunnskapsprøver og innhold	3
Kartleggingstest	4
Opplæringsmateriell	4
Kunnskapsnivåer	4

: DEL 2 FELLES FORSIKRINGSKUNNSKAP FOR FORSIKRINGSRÅDGIVERE I PRIVAT NÆRING

FELLES FORSIKRINGSKUNNSKAP	5
Oversikt og bakgrunn	5
Fagemne 1.1. Hva er forsikring?	6
Fagemne 1.2. Forsikring og samfunnsansvar	6
Fagemne 1.3. Sentrale begreper	7
Fagemne 1.4. Forsikringsøkonomi	8
Fagemne 1.5. Lov om forsikringsformidling	8

: DEL 1 INFORMASJON OM FAGPLANEN

Bakgrunn og formål med fagplanen

Fagplanen definerer felles forsikringskunnskap mellom alle forsikringsordningene hos FinAut. Felles temaer er løftet ut som en egen fagplan og kunnskapsprøve. Felles temaer er grunnleggende forsikringskunnskap og lov om forsikringsformidling.

Det er avgjørende for kundene at alle som arbeider med rådgivning i forsikring, har den nødvendige minstekompetanse og etterlever God skikk. Det er også viktig for den alminnelige tillit som finansnæringen er avhengig av. En felles kompetansestandard og testing i et kontrollert miljø bidrar til legitimitet og troverdighet.

Figur: Kompetansetrekanten

Fagplanen gir kandidatene som skal ta prøven en oversikt over faginnhold, stoffomfang, beskrivelse av kunnskapskrav og kunnskapsnivå. Fagplanen er også et grunnlag for å utvikle relevant opplæringsopplegg. Fagplanen er et dynamisk dokument. Hovedendringene vil skje hvert år i januar samtidig med fagplanen for kunnskapsoppdateringer. Fra publisering av endret fagplan vil det gå 3 måneder før kandidatene vil bli testet i nytt eller endret fagstoff. Siste versjon finnes all

tid tilgjengelig på FinAut sine sider.

Oversikt over kunnskapsprøver og innhold

Fagplanen beskriver minimumskrav om grunnleggende forsikringskunnskap og lov om forsikringsformidling som det forventes at kompetente rådgivere i forsikring skal ha. Alle emneområdene i kunnskapsprøvene har spesifiserte fagemner og delempner med kunnskapskrav. I del 2 av fagplanen beskrives hvert emneområde nærmere.

Grunnleggende forsikringskunnskap og lov om forsikringsformidling

- Felles prøve for alle forsikringsordninger
- Egen kunnskapsprøve med 20 oppgaver
- Tidsbegrensning 35 minutter
- Beståttkrav: 70 % totalresultat

Emner i felles forsikringskunnskap

1. Grunnleggende forsikringskunnskap

15 oppgaver

Kartleggingstest

Alle kandidater vil få tilgang til en kartleggingstest. Kartleggingstesten har like mange oppgaver og samme tidsramme som kunnskapsprøven. Hensikten med kartleggingstesten er å gi kandidaten en indikasjon om opplæringsbehov, samt et bilde av innhold, vanskelighetsgrad og tidsbruk i selve kunnskapsprøven. For mange kandidater er det også nyttig å trene på flervalgsoppgaver som testform, og å bli kjent med brukergrensesnittet som benyttes på kunnskapsprøven. Mer informasjon og tips for gjennomføring av kunnskapsprøver finner du på Læringstorget under [Min første autorisasjon/informasjon om autorisasjonsprøvene](#) (krever innlogging).

Opplæringsmateriell

Nødvendig lærestoff (pensum) er bedriftenes ansvar – eventuelt i samarbeid med de utdanningsleverandører som bedriftene velger.

Kunnskapsnivåer

- Emner i fagplanen vil kreve ulike nivåer av kunnskap:
- Nivåene beskriver hvilken kompleksitet kunnskapen skal beherskes på.
- Nivåene bygger på hverandre. Har man kunnskap på nivå 2 så har man også kunnskap på nivå 1.
- Delemner som skal testes på nivå 2 kan også ha oppgaver som er på nivå 1.
- Kunnskapsnivåer er spesifisert under hvert delemne i fagplanen.

Kunnskapsnivåer	Beskrivelse – noen stikkord
Nivå 1: Fakta	<ul style="list-style-type: none"> • Kunne gjengi informasjon, fakta, begreper, definisjoner og prinsipper • Vite at noe er som det er • Kjenne til fakta og metoder
Nivå 2: Forståelse	<p>Kunnskapsnivået «forståelse» angir et <u>faglig</u> kunnskapsnivå utover faktakunnskap. Har man fagkunnskap på dette nivået innehar man faktakunnskaper og noe mer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forstå sammenhenger i en problemstilling, for eksempel forholdet mellom ulike størrelser og begreper • Forstå meningen eller hensikten med noe • Tolke informasjon, for eksempel bruke en gitt tabell for å finne hvilken aldersgruppe som sparer mest.

Nivå 3: Anvendelse

Kunnskapsnivået «**anvendelse**» angir et faglig kunnskapsnivå (ikke praktisk anvendelse) utover forståelse. Har man fagkunnskap på dette nivået innehar man forståelse og noe mer:

- Finne ut hvilken metode eller hvilket prinsipp som kan brukes for å løse oppgaven
- Gjenkjenne en situasjon eller et problem og bruke hensiktsmessig kunnskap eller en metode
- Forutsi/anslå, eller resonnerer seg fram til sannsynlige hendelser ut fra gitte betingelser
- Bruke relevant kunnskap som grunnlag for god og riktig rådgivning og kundebehandling
- Utføre en utregning basert på oppgitte verdier i en problemstilling

: DEL 2

FELLES FORSIKRINGSKUNNSKAP FOR FORSIKRINGSRÅDGIVERE I PRIVAT OG NÆRING

FELLES FORSIKRINGSKUNNSKAP

Oversikt og bakgrunn

Emneområdet er grunnmuren for tilegnelse av videre kunnskap innenfor områdene skadeforsikring og personforsikring. Emneområdet skal gi en innføring i og forståelse av hva forsikring er, og hvorfor vi tilbyr skadeforsikring og personforsikring. Kandidatene skal få kjennskap til forsikringsnæringens historie og utvikling, samt forstå grunnprinsippene i forsikring. Videre skal kandidaten forstå betydningen av det kollektive samfunnsansvaret som gjelder alle aktører; myndighetene, foretakene, selger og rådgiver. I dette emneområdet skal det også gis kunnskapskrav om sentrale begreper og om forsikringsøkonomi. Lov om forsikringsformidling er et felles emne i alle forsikringsordninger. Loven stiller krav om og vilkår for registrering av forsikringsformidlingsforetak, samt krav om kunnskap og egnethet for ledelse og ansatte. Det er videre krav om at foretaket skal være forsikret mot erstatningsansvar for uaktsomme handlinger og mot underslag av klientmidler.

Felles forsikringskunnskap består av fem fagemner:

- 1.1. Hva er forsikring?
- 1.2. Forsikring og samfunnsansvar
- 1.3. Sentrale begreper
- 1.4. Forsikringsøkonomi
- 1.5. Lov om forsikringsformidling

Fagemne 1.1. Hva er forsikring?

Beskrivelse

Fagemne omfatter hva bakgrunnskunnskap om forsikring er, hvorfor behovet for forsikring oppstod og hvordan dette har utviklet seg frem til i dag. Videre at det er syv grunnprinsipper som må være oppfylt for å etablere et forsikringsprodukt.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>1.1.1. Bakgrunn</p> <p>Kandidaten skal forstå hva forsikring er, hvorfor behovet for forsikring oppstod, hvordan forsikring har utviklet seg, og hvordan forsikring fungerer i dag.</p>	<p>Fakta Forståelse</p>
<p>1.1.2. Grunnprinsippene for forsikring</p> <p>Kandidaten skal kunne de syv grunnprinsippene under og forstå hvorfor disse må være oppfylt for å kunne etablere et forsikringsprodukt.</p> <p><u>Grunnprinsippene:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. En gruppe går sammen 2. Tapet må være uforutsett 3. Risikoen må true alle i gruppen 4. Gruppen må være forholdsvis stor, og tapet som den enkelte kan bli utsatt for må kunne bli forholdsvis stort 5. Forsikringstakerne skal ikke selv kunne fremkalle en skade som forsikringen dekker 6. Risikoen må kunne beregnes 7. Et tap skal kunne vurderes i penger. 	<p>Fakta</p>

Fagemne 1.2. Forsikring og samfunnsansvar

Beskrivelse

Fagemnet gir en grunnleggende forståelse i sammenhengen mellom forsikringsbransjen og samfunnet.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>1.2.1. Foretakenes ansvar</p> <ul style="list-style-type: none"> Kandidaten skal vite at foretakene skal skape verdier for samfunnet gjennom å trygge liv, helse og verdier, og at foretakenes rolle er å redusere kundens risiko. Kandidaten skal vite at foretakene er forpliktet til å drive forsvarlig og lønnsomt. 	Fakta
<p>1.2.2. Rådgivers ansvar</p> <ul style="list-style-type: none"> Kandidaten skal forstå at samfunnsansvar innebærer å avdekke kundens behov og tilby riktig forsikringsløsning slik at kunden kan oppnå økonomisk trygghet. Rådgivningsplikt betinger et tilbud bygd på kundens totale forsikringsbehov. 	Fakta Forståelse
<p>1.2.3. Forsikringssvindel</p> <p>Kandidaten skal forstå det kollektive ansvaret alle har ved å være med i en forsikringsordning og hvorfor forsikringssvindel er et samfunnsproblem. Videre skal kandidaten forstå hvordan dette bidrar til at prisen på forsikringer blir høyere.</p>	Fakta Forståelse

Fagemne 1.3. Sentrale begreper

Beskrivelse

Fagemnet skal gi en grunnleggende forståelse for hvilke begreper som brukes i forsikring og hva disse betyr.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>1.3.1. Begreper i FAL</p> <ul style="list-style-type: none"> Kandidaten skal vite hva som er omfattet av lovens første, annen, tredje, fjerde, femte og sjette del. Kandidaten skal også kunne forskjellen på skadeforsikring og personforsikring med tilhørende definisjoner (FAL tredje del § 2-2 og FAL fjerde del § 10-2). 	Fakta
<p>1.3.2. Andre viktige begreper i forsikring</p>	Fakta

Kandidaten skal vite hva de vanligste begrepene i forsikring er og forstå hva disse betyr, herunder; forsikringsbevis, vilkår, «skriftlig dokument», dekning, dekningsomfang, forsikringssum, premie, egenandel, avkortning, fullverdi, førsterisiko, reservasjon, regress, "plutselig og uforutsett", skjønn, skadeforsikring, personforsikring og gruppelivsforsikring.

Fagemne 1.4. Forsikringsøkonomi

Beskrivelse

Fagemnet skal gi kandidaten forståelse for hvordan forsikringsøkonomien i foretaket påvirker prisene på forsikringene.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>1.4.1. Hva er forsikringsøkonomi?</p> <ul style="list-style-type: none">Kandidaten skal forstå de grunnleggende økonomiske sammenhengene i et forsikringsforetak.Kandidaten skal forstå sammenhengen mellom hva kundene betaler inn og hvilke kostnader et forsikringsforetak har.	Fakta Forståelse
<p>1.4.2. Forsikringsøkonomiske begrep</p> <p>Kandidaten skal vite hva sentrale forsikringsøkonomiske begreper betyr. Sentrale begreper er: reassuranse, egenandel, combined ratio, skadeprosent, kostnadsprosent, hovedforfall og avsetninger.</p>	Fakta
<p>1.4.3. Pris på forsikring</p> <p>Kandidaten skal kjenne til hvordan prisen på en forsikring fastsettes og hvordan den er bygget opp.</p>	Fakta

Fagemne 1.5. Lov om forsikringsformidling

Beskrivelse

Lov om forsikringsformidling omfatter forsikringsrådgivere (ikke interne rådgivere), forsikringsagenter og gjenforsikringsmeglere i tillegg til forsikringsmeglere. Forsikringsformidling er betegnelsen på ervervsmessig mellomledsvirksomhet som består i å utøve forsikringsdistribusjon.

Delemner og kunnskapskrav	Kunnskapsnivå
<p>1.5.1. Lov og forskrift</p> <p>Kandidaten skal vite at forsikringsformidling er regulert i lov om forsikringsformidling, jf. Lov-2021-12-22-163, og forskrift om forsikringsformidling jf. FOR-2021-12-22-3872.</p>	Fakta
<p>1.5.2. Lovens formål</p> <ul style="list-style-type: none"> Kandidatene skal vite at formålet med loven er å bidra til likebehandling av ulike aktører innen forsikringsformidling, og ivareta interessene til brukerne av disse tjenestene, herunder at forsikringstakere kjøper forsikringer i henhold til sitt forsikringsbehov. Kandidatene skal vite at loven sikrer aktørene tilgang til det indre marked gjennom rett til grenseoverskridende virksomhet og etableringsrett. 	Fakta
<p>1.5.3. Lovens anvendelsesområde og definisjoner</p> <ul style="list-style-type: none"> Kandidatene skal kjenne til hvilke aktører/virksomheter som omfattes av loven; forsikringsmegling gjenforsikringsmegling, forsikringsagentvirksomhet og aksessorisk forsikringsagentvirksomhet, jf. §§ 2-1 til 2-4. Kandidaten skal vite hva som menes med forsikringsformidling definert i lovens § 1-3 	Fakta
<p>1.5.4. Tillatelse og kvalifikasjonskrav til å drive virksomhet</p> <p>Kandidaten skal kjenne til de vilkår som må være oppfylt for å drive virksomhet (kap. 3), hvilke krav som stilles til den enkelte utøver (kap. 6), samt plikten til å tegne forsikring (kap. 7).</p>	Fakta
<p>1.5.5. Krav til forsikringsagenter og forsikringsmeglere</p> <ul style="list-style-type: none"> Kandidatene skal kjenne til de egnethetskrav kapittel 6 stiller til forsikringsagenter, aksessoriske forsikringsagentforetak og forsikringsmeglere, samt ledelsen i slike foretak. Herunder skal kandidaten vite om det årlige kravet om 15 timers årlig etterutdanning godkjent av Finanstilsynet. Kandidaten skal kjenne til bestemmelser om lønnsordninger og godtgjørelser for forsikringsformidlere. i lovens § 9-4. Kandidaten skal kjenne til bestemmelser om god forretningsskikk (§ 9-1) og om styring og håndtering av interessekonflikter (§ 9-3) 	Fakta

1.5.6. Klage, tilsyn, tilbakekall av tillatelse, sanksjoner mv

- Kandidaten skal kjenne til regler om behandling av tvist i klagesaker (§ 9-5).
- Kandidaten skal vite at Finanstilsynet fører tilsyn med foretak og kan tilbakekalle tillatelse.
- Kandidaten skal kjenne til at overtredelse av loven kan medføre straffansvar (kap. 10).

Fakta

Finansnæringens Autorisasjonsordninger

Post PB 2572 Solli, 0202 Oslo **Besøk** Hansteens gt. 2, Oslo
Telefon +47 23 28 42 00 **Web** www.finaut.no **E-post** post@finaut.no